

Länsförsäkringsgruppen

DELÅRSRAPPORT JANUARI – SEPTEMBER 2003

Januari – september 2003 i korthet

- Fortsatt kraftiga resultatförbättringar inom samtliga tre kärnområden – sakförsäkring, livförsäkring och bank.
- Det tekniska resultatet inom sakförsäkring uppgick till 424 Mkr, vilket ska jämföras med helårsresultatet 2002 –431 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 794 Mkr.
- Resultatet inom livförsäkring uppgick till 1 270 (–13 626) Mkr.
- Rörelseresultatet inom bank, före kreditförluster, uppgick till 68,3 (33,3) Mkr.
- Arbetet med effektiviseringar och lönsamhetsfokus ger tydliga resultat: Driftskostnadsprocenten inom sakförsäkring uppgick till 19 procent, att jämföras med 23 procent per helår 2002. Administrationskostnaderna inom livförsäkring har sänkts med 185 Mkr, vilket motsvarar 16 procent.
- Hypoteksutlåningen ökade med 132 procent och uppgick till 14,4 (6,2) miljarder kronor.
- Antalet kunder uppgår till drygt 3 miljoner och ökningen sedan årsskiftet är cirka 3 procent. Antalet kunder som har produkter inom samtliga tre kärnområden ökade med nästan 10 procent och uppgick till cirka 100 000.
- Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda kunder inom sak- och livförsäkring, enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI). Länsförsäkringars bankkunder är enligt SKI bland de mest nöjda i Sverige.
- Länsförsäkringar är Årets Livförsäkringsbolag och Årets Sakförsäkringsbolag, enligt Affärsvärlden som grundat utmärkelserna på en undersökning gjord bland svenska företag.

Tommy Persson, vd Länsförsäkringar AB:

Vårt fokus på lönsamhet och effektivitet ger tydliga ekonomiska resultat. Våra erbjudanden och vår service ger tydliga resultat i kundnöjdhet och marknadstillväxt. Sakförsäkringsrörelsen, som är kundbasen för livförsäkrings- och banktillväxten, har en mycket god lönsamhetsutveckling och totalkostnadsprocenten är 103, arbetet är inriktat på 95.

Med fortsatta effektiviseringsåtgärder och positiv utveckling på de finansiella marknaderna kommer resultaten inom samtliga tre kärnaffärer för helåret att förbättras ytterligare.

Länsförsäkringar är varken i juridisk eller praktisk mening en koncern, utan en samverkan mellan 24 självständiga länsförsäkringsbolag som tillsammans äger Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringars resultat inom sakförsäkring är summan av resultaten i de 24 länsförsäkringsbolagen och den gemensamt ägda Länsförsäkringar AB-koncernen, inklusive bank- och fondverksamheterna.

Uppgifterna inom parentes avser januari–september 2002. Länsförsäkringar har tidigare inte lämnat kvartalsrapporter inom sakförsäkring, varför jämförelser inte kan lämnas avseende kvartal 3 år 2002.

Marknads- och kundutveckling

Inflödet av kunder var stort och antalet kunder uppgick vid periodens slut till 3 087 939 – en nettoökning med cirka 80 000 kunder. Trots att flertalet av de nya kunderna köpt bara en produkt har snittantalet produkter per kund ökat, vilket primärt beror på framgångsrik bearbetning av befintliga kunder, där merförsäljningen av sakförsäkringsprodukter har ökat kraftigt. Men även en positiv försäljningsutveckling inom bank och livförsäkring har bidragit.

Korsförsäljningen har ökat och 93 538 (3 procent) av kunderna har nu produkter inom samtliga tre kärnaffärer. Antalet kunder med produkter inom mer än ett produktområde uppgår till 703 764 (23 procent) och har ökat med 5 procent under perioden.

Privatkunder

Antalet privatkunder ökade under perioden med 70 255 (2,8 procent). Ökningen beror primärt på en ökad försäljning av sakförsäkringsprodukter, men även försäljningsutvecklingen inom bank har påverkat positivt. Korsförsäljningen mellan produktområdena har ökat under perioden och antalet kunder med produkter inom samtliga tre kärnaffärer uppgår nu till 69 607 (2,7 procent), vilket är en ökning med cirka 10 procent under perioden.

Företagskunder

Nettoinflödet av nya företagskunder uppgick under perioden till 9 186, en ökning med 3,6 procent. Ökningen var relativt sett störst på livförsäkringssidan, men även inom sakförsäkring har inflödet varit bra. Kors- och merförsäljning till såväl befintliga sakförsäkringskunder som till livförsäkringskunder har varit prioriterat, vilket medfört att antalet företagskunder har ökat inom båda dessa kärnaffärer. I oktober fick Länsförsäkringar utmärkelsen Årets Livförsäkringsbolag och Årets Sakförsäkringsbolag i tidningen

Affärsvärldens undersökning bland Sveriges största företag med fler än 200 anställda.

Lantbrukskunder

Inflödet av nya lantbrukskunder uppgick till 226 (0,1 procent). Orsaken till den blygsamma utvecklingen är att Länsförsäkringar redan har så stor andel av lantbruksmarknaden.

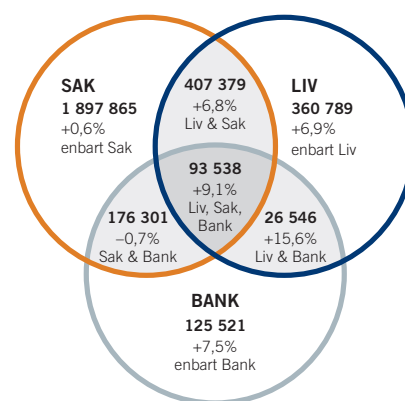
Korsförsäljningen mellan produktområdena har ökat under perioden och antalet kunder med produkter inom samtliga tre kärnaffärer uppgår nu till 15 921 (8,1 procent), en ökning med 7,7 procent. Lantbruk är det affärsområde där Länsförsäkringar kommit längst med korsförsäljningsstrategin och där den största andelen så kallade helkunder finns. Det är också det affärsområde som bäst har lyckats sälja bank- och livförsäkringsprodukter till befintliga sakförsäkringskunder.

Bostadsägare – strategisk målgrupp

Mer än 24 procent av Länsförsäkringars privatkunder är bostadsägare och tillhör Länsförsäkringars strategiska målgrupp. Bostadsägarna är en grupp som ofta är kunder inom flera produktområden. Antalet helkunder uppgick till 5,8 procent, jämfört med 2,6 procent för hela privatkundstocken. Lojaliteten bland kunder med fler produkter – speciellt med villahem försäkring i botten – har en tendens att ligga över övriga kunders. Länsförsäkringar arbetar därför aktivt med att öka antal produkter per kund i kombination

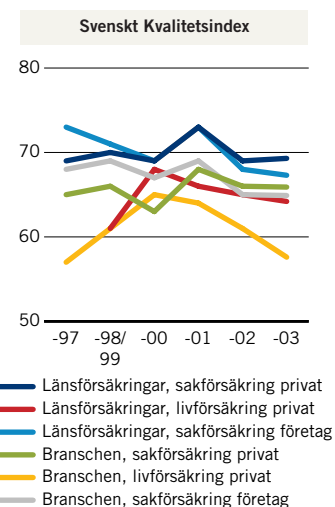
med att kunden ska hitta lösningar inom olika produktområden.

KUNDFÖRDELNING 2003-09-30 SAMT PRO-CENTUELL FÖRÄNDRING SEDAN 2003-01-01

Totalt cirka 3 088 000 kunder (+2,6%)

Länsförsäkringars fokusering på att tillgodose kundens hela behov har bidragit till att det genomsnittliga antalet produkter per kund har ökat.

Svenskt Kvalitetsindex (SKI)

Enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) har Länsförsäkringar åter marknads mest nöjda kunder. Enligt SKI är drygt 6 procent av sakförsäkringskunderna mindre nöjda med sin försäkringsleverantör, en markant minskning jämfört med tidigare år. På företagsmarknaden har Länsförsäkringar legat i ledningen när det gäller kundnöjdhet så gott som samtliga år SKI har utförts. Inom livförsäkring har Länsförsäkringar för fjärde året i rad de mest nöjda privatkunderna. Kundlojaliteten i kombination med service och produktkvalitet ligger i topp för branschen. Länsförsäkringars bankkunder är med ett SKI-värde på 71 bland de mest nöjda i Sverige.

Finans- och kapitalförvaltning

Länsförsäkringar inledde 2002 ett samarbete med ABN AMRO om den löpande förvaltningen av huvuddelen av Länsförsäkringars tillgångar. Ansvar för avkastningen ligger hos Länsförsäkringar, som också utövar ägaransvaret och beslutar om strategisk placeringsinriktning och risker. ABN AMROs förvaltning sker mot tydliga, av Länsförsäkringar satta, risknivåer och avkastningskrav.

Den relativa avkastningen har sedan ABN AMRO tog över förvaltningen förbättrats. För det största förvaltningsuppdraget – Länsförsäkringar Liv – har den totala portföljen en avkastning som är något under jämförelseindex.

ABN AMRO har i sin förvaltning av den traditionella livportföljen lyckats väl inom förvaltningsslagen taktisk allokering. Förvaltningsresultatet för europeiska räntor och korta svenska räntebärande har också utvecklats positivt jämfört med jämförelseindex. Amerikanska, europeiska och japanska aktier är exempel på portföljer där förvaltningen varit mindre lyckosam jämfört med jämförelseindex, till följd av tveksamhet om kvaliteten i så kallade teknikorienterade aktier.

I fondverksamheten har fyra av Länsförsäkringars fonder utvecklats bättre än respektive jämförelseindex. Bäst har ABN AMRO lyckats med förvaltningen av Småbolagsfonden och Asienfonden. Störst negativ avvikelse från jämförelseindex hade Japanfonden. Länsförsäkringars korta räntefonder, Likviditetsfonden och Peningmarknadsfonden har utvecklats i paritet med index. De långa räntefonderna har dock tappat något gentemot index till följd av att våra förvaltare trott på stigande långräntor medan räntorna istället fortsatt sjunka. De portföljer och fonder som har utvecklats sämre än jämförelseindex

följs noggrant och åtgärder har vidtagits för att förbättra förvaltningsresultatet.

Inom livförsäkring uppgick totalavkastningen för de tre första kvartalen till 4,3 procent. Avkastningen har påverkats positivt av utvecklingen på världens aktiemarknader under de tre första kvartalen. Under tredje kvartalet ändrades placeringsinriktningen genom att aktieandelen ökades. Aktieexponeringen i den traditionella livportföljen, som består av noterade och onoterade aktier samt av exponering mot aktiemarknaderna via investering i en derivatfond, uppgår därmed till cirka 38 procent. Den ändrade placeringsinriktningen ökar möjligheten till en konkurrenskraftig avkastning vid en aktieuppgång utan att för den skull riskera de belopp som avtals i försäkringsavtalen.

Kreditbetyg för Länsförsäkringar

Det av länsförsäkringsbolagen gemensamt ägda Länsförsäkringar AB fick vid halvårsskiftet kreditbetyget från kreditvärderingsinstitutet Moody's sänkt från A1 till A3 med negativ utsikt. Trots sänkningen har Länsförsäkringar AB fortfarande det bästa kreditbetyget bland sakförsäkringsbolagen i Norden.

Länsförsäkringar Sak, ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB, har av Standard & Poor's erhållit kreditbetyget A med utsikten "stable" och har därmed det högsta kreditbetyget av alla sakförsäkringsbolag i Sverige.

Länsförsäkringar Bank har av Standard & Poor's tilldelats kreditbetyget K1 för kortsiktig upplåning och betyget BBB+/stable för långsiktig upplåning.

Fastighetsbolaget Humlegården har av Standard & Poor's tilldelats betyget A/stable och Agria Djurförsäkring har av samma institut tilldelats A-/Pi*.

KREDITBETYG

Bolag	Institut	Betyg
Länsförsäkringar Bank	Standard & Poor's	K1/BBB+/stable
Länsförsäkringar AB	Moody's	A3/negative
Länsförsäkringar Sak	Standard & Poor's	A/stable
Humlegården	Standard & Poor's	A/stable
Agria	Standard & Poor's	A-/Pi*

*Pi innebär att bedömningen baseras på publik information som till exempel årsredovisningar.

Sakförsäkring*

- Fortsatt positiv resultatutveckling till följd av effektiviseringsåtgärder och lönsamhetsfokus: Det försäkrings-tekniska resultatet uppgick till 424 Mkr och rörelseresultatet till 794 Mkr.
- Premieintäkterna uppgick till 10 337 Mkr, vilket kan jämföras med 11 859 Mkr för helåret 2002.
- Delmål nått vad gäller totalkostnadsprocent; 103 procent per september. Med fortsatta effektiviseringar och skadeförebyggande åtgärder fortsätter arbetet för att nå en totalkostnadsprocent om 95.
- Konsolideringskapitalet uppgick till 15 555 Mkr att jämföras med 14 657 Mkr per 31 december 2002. Konsolideringsgraden uppgick till 105,5 procent.
- Länsförsäkringar utsågs under tredje kvartalet till Årets Sakförsäkringsbolag av tidningen Affärsvärlden.
- Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex återigen Sveriges mest nöjda sakförsäkringsskunder.

Intäkterna ökade mer än kostnaderna under perioden. Det tekniska resultatet (före kapitalavkastning) förbättrades och uppgick till 424 Mkr. Rörelseresultatet, det tekniska resultatet och kapitalavkastning, uppgick till 794 Mkr, framför allt till följd av god kapitalavkastning. Premieintäkterna fortsatte att öka och uppgick till 10 337. Driftskostnadsprocenten, driftskostnaderna i relation till premieintäkter, fortsatte och förbättrades till 19. Skadekostnadsprocenten uppgick till 84. Totalkostnadsprocenten, drifts- och skadekostnader i relation till premieintäkt, förbättrades kraftigt jämfört med helåret 2002 och uppgick till 103.

Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring, Agria Djurförsäkring, uppvisar ett kraftigt förbättrat resultat om 45 Mkr (–14) Mkr och rörelseresultatet uppgick till 62 (–17) Mkr. Agrias premieinkomst uppgick till 581 (677) Mkr. Totalkostnadsprocenten uppgick till 87,6 (98,2).

Antalet kunder ökade under perioden med cirka 44 000. Relativt sett störst var inflödet av företagskunder där ökningen uppgick till 3,4 procent, antalet privatkunder ökade med 1,7 procent och antalet lantbruksskunder med 0,1 procent. Huvudparten av de nya kunderna köper en pro-

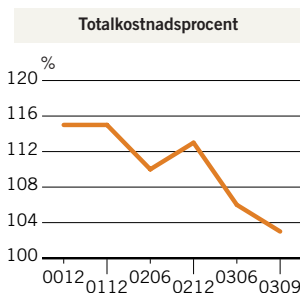
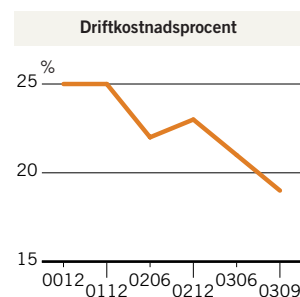
dukt och snittantalet sakförsäkringsprodukter per kund uppgår idag till 1,6 bland privatkunderna, 2,4 bland företagskunderna och hela 4,8 bland lantbruksskunderna. Kundansvaret ligger alltid hos det lokala länsförsäkringsbolaget, men även affärsansvaret ska, där det finns praktiska och ekonomiska förutsättningar, finnas lokalt, nära kunderna. Mot den bakgrunden pågår förberedelser för att trafikförsäkringen från 2004 ska tecknas direkt av länsförsäkringsbolagen och att tecknandet därmed upphör i det gemensamt ägda Länsförsäkringar Sak.

Enligt SKI är Länsförsäkringar åter det bolag som har branschens mest nöjda sakförsäkringsskunder på både företags- och privatmarknaden. Distansten till övriga stora leverantörer på marknaden ökar och bilden bekräftades på företagssidan av Affärsvärldens undersökning "Finansbarometern". I denna undersökning får Länsförsäkringar branschens högsta betyg när det gäller pris, service och bemötande, tjänste- och produktutbud samt anpassning till kundernas verksamhet.

NYCKELTAL

Mkr	03-01-01– 03-09-30	Helår 2002
Premieintäkt ¹⁾	10 337	11 859
Försäkringstekniskt resultat	424	–431
Rörelseresultat	794	–4 527
Konsolideringskapital	15 555	14 657
Konsolideringsgrad, procent	105,5	117
Skadekostnadsprocent	84	90
Driftskostnadsprocent	19	23
Totalkostnadsprocent	103	113

¹⁾ Efter avgiven återförsäkring

*Länsförsäkringars resultat inom sakförsäkring är summan av resultaten i de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB-koncernen, inklusive bank- och fondverksamheterna. Värdet och värdeförändringen av länsförsäkringsbolagens innehav av aktier i Länsförsäkringar AB och förlagslån, har eliminerats. Länsförsäkringar är varken i juridisk eller praktisk mening en koncern, utan en samverkan mellan 24 självständiga länsförsäkringsbolag som tillsammans äger Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar har tidigare inte lämnat kvartalsrapporter inom sakförsäkring, varför jämförelser inte kan lämnas avseende kvartal 3. Jämförelsesiffror inom parentes avser helåret 2002.

Livförsäkring

- Premieinkomsten för liv- och fondförsäkring uppgick till 5 801 (5 733) Mkr.
- Totalavkastningen för traditionell livförsäkring uppgick till 4,3 (–11,4) procent och för Nya Världen till 5,9 (–21,7) procent.
- Kapitalavkastningen uppgick till 4 576 (–17 059) Mkr.
- 21 av 25 fonder visade positivt resultat. Två fonder överträffade sina jämförelseindex.
- De administrativa kostnaderna har sänkts med 185 Mkr, vilket motsvarar 16 procent.
- Länsförsäkringar utsågs under tredje kvartalet till Årets Livförsäkringsbolag av tidningen Affärsvärlden.
- Resultatet förbättrades till 1 270 (–13 626) Mkr.

Liv- och fondförsäkring

Mkr	03-01-01– 03-09-30	02-01-01– 02-09-30	Helår 2002
Premieinkomst, netto	5 801	5 733	8 126
Konsolidering, procent	89	84	86
Solvens, procent	119	120	119
Balansomslutning	109 644	102 794	103 685

Under inledningen av året orsakade oro för konjunkturen och företagens vinster fallande räntor och börskurser globalt. Under sommaren har dock vindarna vänt. Börser och räntor har stigit, företagen har rapporterat bättre vinster, investeringarna har börjat stiga och konsumtionen har varit fortsatt stark. Ökad optimism bland investerare har medfört stora kapitalflöden till börserna. Till och med tredje kvartalet steg världsindex med 11 procent och Stockholmsbörsen med 15 procent. En viss tillbakagång skedde dock under september på grund av vinsthemtagningar efter den starka uppgången. Minskad deflationsoro bidrog till den kraftiga ränteuppgången under sommaren. På kort tid steg amerikanska långa räntor över en procentenhet och europeiska räntor följde i kölvattnet på USA.

Trots viss turbulens på marknaden den senaste tiden är Länsförsäkringars bedömning att vi går mot ljusare tider och att den generella räntetrenden är fortsatt stigande. USA fortsätter att vara motorn i världsekonomin och väntas ha en starkare tillväxt än i EMU-området, där exempelvis den starkare euron pressar exportsektorn.

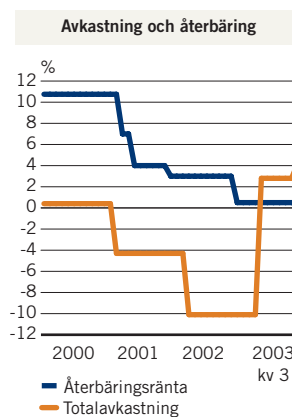
Vi har en försiktigt positiv syn på aktie- och marknaderna på tolv månaders sikt. På kort sikt finns dock risk för bakslag efter att flera börser stigit kraftigt på kort tid.

Länsförsäkringar utsågs under tredje kvartalet till Årets Livförsäkringsbolag av tidningen Affärsvärlden. Närmare 900 beslutsfattare i företag med över 200 anställda tillfrågades om sin syn på befintliga och potentiella leverantörer av finansiella tjänster. Länsförsäkringar hamnar i topp när det gäller kundnöjdhet bland egna kunder och får dessutom högt betyg när det gäller pris, service och bemötande, tjänste- och produktutbud samt anpassning till kundernas verksamhet.

Den sammanlagda premieinkomsten för liv- och fondförsäkring uppgick till 5 801 (5 733) Mkr, vilket är en ökning med 1,1 procent. Marknadsandelen mätt i premieinkomst var vid halvårsskiftet 8,7 (8,7) procent. Nyförsäljningen uppgick till 12 881 Mkr den 30 september och marknadsandelen vid halvårsskiftet var 11,0 (8,8) procent.

Traditionell livförsäkring

Mkr	03-01-01– 03-09-30	02-01-01– 02-09-30	Helår 2002
Premieinkomst, netto	3 390	3 344	4 996
Kapitalavkastning, netto	3 689	–11 452	–9 791
Resultat efter skatt	1 657	–13 900	–12 546
Förvaltningskostnadsprocent	1,0	1,0	1,2
Placeringsstillgångar	85 539	81 924	81 590
Balansomslutning	92 914	89 165	89 203
Solvens, procent	119	120	119
Konsolideringsnivå, procent	89	84	86

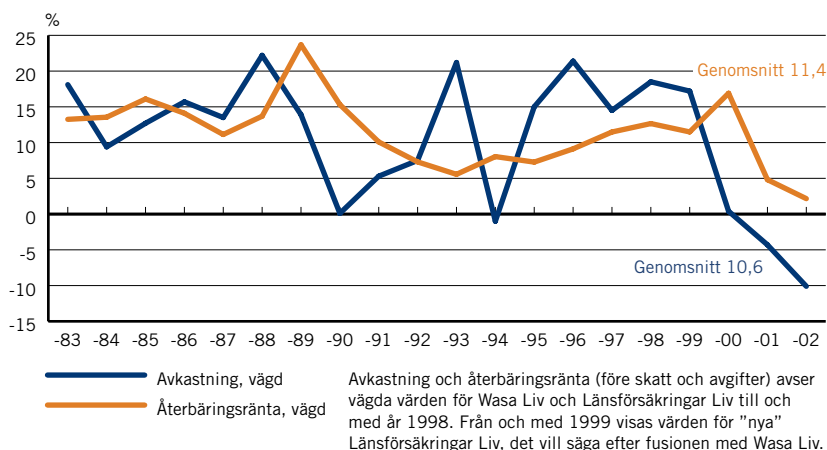

I den traditionella livförsäkringsverksamheten uppgick totalavkastningen för de tre första kvartalen till 4,3 (–11,4) procent. Den positivare utvecklingen på världens aktiemarknader ledde till att totalavkastningen efter flera års negativ utveckling nu ligger på plus.

Sedan den 7 april 2003 tillämpar Länsförsäkringar två olika återbäringsräntor för kunder som sparar i pensions- och livförsäkring med traditionell förvaltning. Kunder som gör inbetalningar efter den 7 april 2003 får en återbäringsränta på 3 procent före skatt och avgifter, medan inbetalningar gjorde före den 7 april har en oförändrad återbäringsränta på 0,5 procent före skatt och avgifter. Den genomsnittliga återbäringsräntan för perioden 1987 till 2002 uppgick till 10,7 procent.

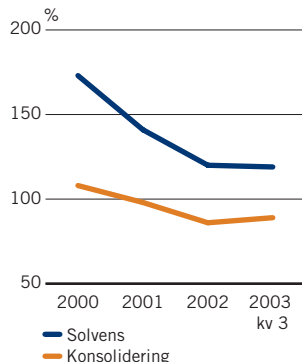
Länsförsäkringar Liv har en relativt stark balansräkning och solvensen uppgick 30 september till 119 procent. Sol-

Avkastning och återbäring med genomsnitt

vensen är ett mått på ett livförsäkringsbolags ekonomiska ställning. Solvensen visar värdet av bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna till kunderna. Den lägsta tillåtna solvensen är 104 procent. Solvensen avgör också handlingsutrymmet i placeringen av tillgångarna. En god solvens ger utrymme för aktier i investeringsportföljen, vilket erfarenhetsmässigt ger möjlighet till god värdeökning. Detta är särskilt tydligt idag när marknadsräntorna är låga.

Solvens och konsolidering

Konsolideringen var den 30 september 89 procent, att jämföras med 88 procent den 30 juni. Konsolidering är ett mått på ett livförsäkringsbolags förmåga att lämna återbäring och visar värdet av bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna och den icke-garanterade återbäringen till kunderna, det vill säga hela försäkringskapitalet. Måttet är teoretiskt då det speglar en situation där bolaget skulle betala ut hela försäkringskapitalet

under en och samma dag, medan den kortaste utbetalningstiden i en traditionell livförsäkring i själva verket är fem år och den genomsnittliga löptiden cirka 18 år.

Innebörden av en konsolidering under 100 procent är att för mycket återbäring har fördelats till kundernas försäkringar. För att återställa balansen ligger därför återbäringsskatten för inbetalningar gjorda före den 7 april 2003 kvar på 0,5 procent före skatt och avgifter, vilket innebär att tidigare fördelad återbäring löpande tas tillbaka.

Fondförsäkring

Mkr	03-01-01-03-09-30	02-01-01-02-09-30	Helår 2002
Premieinkomst, netto	2 412	2 390	3 131
Kapitalavkastning, netto	937	-6 182	-5 555
Resultat efter skatt	-225	-218	-632
Balansomslutning	17 800	14 148	15 050

Till följd av stigande aktiemarknader och fallande räntor redovisar en majoritet av Länsförsäkringars fonder en positiv utveckling till och med tredje kvartalet 2003. Bäst utvecklades Internetfonden som steg 37 procent, efter en fortsatt stark utveckling för många internetrelaterade bolag. Småbolagsfonden steg 24 procent. Bland de aktiefonder som givit bäst avkastning hittills i år finns även Sverige-fonden, Fastighetsfonden, Asienfonden och Tillväxtmarknadsfonden.

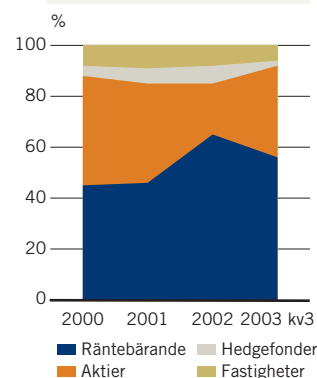
Samtliga räntefonder utvecklades positivt, vilket berodde på sjunkande långa och korta räntor under året som helhet. Obligationfonden var den räntefond som steg mest

under årets tre första kvartal, 3,8 procent. Totalt gav 21 av Länsförsäkringars 25 fonder som är tillgängliga för försäkringssparande positiv avkastning till och med tredje kvartalet. Av de 21 fonder som har jämförelseindex överträffade två av fonderna sina respektive jämförelseindex. Länsförsäkringar Småbolagsfond var den fond som utvecklades bäst i jämförelse med index.

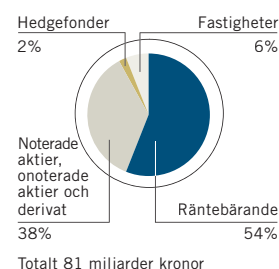
Placeringsinriktning livförsäkring

Under tredje kvartalet ökades aktieexponeringen i den traditionella livportföljen med 6 procentenheter och andelen räntebärande minskade i motsvarande grad. Aktieexponeringen (inklusive onoterade aktier) i den traditionella livportföljen uppgick vid tredje kvartalets slut till cirka 38 procent. Bakgrunden till den ökade aktieexponeringen är bland annat att förbättrade nyckeltal ökat utrymmet för att ta risk i portföljen. Den större aktieandelen har kombinerats med ett förlängt skydd mot en kraftig nedgång i aktiekurserna samt en fortsatt begränsning av ränterisken i ränteportföljerna, på grund av tecken på en stigande konjunktur och därmed stigande räntor.

Investeringsportföljen över tiden

Investeringsportföljen 30 september

Bankverksamhet

- Rörelseresultatet före kreditförluster mer än fördubblades och uppgick till 68,3 (33,3) Mkr efter kreditförluster till 34,6 (14,3) Mkr.
- Marknadsandelen, mätt som inlåning från hushållen, uppgick per sista augusti till 2,8 (2,5) procent.
- Antalet bankkunder uppgår till 440 000 (381 000), vilket är en ökning med 16 procent.
- Utlåningen till allmänheten ökade med 58 procent till 27,9 (17,7) miljarder kronor och inlåningen från allmänheten med 25 procent till 17,4 (13,9) miljarder kronor.
- Fortsatt kraftig tillväxt på bolåneemarknaden. Hypoteksutlåningen ökade med 132 procent eller 8,2 miljarder kronor till 14,4 (6,2) miljarder kronor.
- Antalet helkunder, det vill säga kunder med vardagsekonomi, sparande och lån i banken, har ökat med 50 procent sedan årsskiftet.

Länsförsäkringar erbjuder idag ett heltäckande sortiment av bankprodukter och banktjänster. De strategiska målgrupperna är privatpersoner och lantbrukare. Länsförsäkringar fokuserar på att lösa tydliga kundbehov med hjälp av enkla och prisvärda produkter. Under året har bankverksamheten fortsatt att fokusera på målgruppen bostadsägare. Ett kombinationserbjudande inom boende har utvecklats som innebär att kunden kan ha sin vardagsekonomi, teckna bolån och efterlevandeskydd där kunden har sin villahemförsäkring. Att samla sitt engagemang i Länsförsäkringar skapar många fördelar, såväl praktiska som ekonomiska.

Länsförsäkringars bankverksamhet har idag 440 000 kunder, varav 46 000 är bolånekunder. Sedan december 2002 har 47 000 nya kunder valt att bli bankkunder i Länsförsäkringar. Andelen helkunder, det vill säga kunder som har vardagsekonomi, sparande och lån i banken, har ökat med 50 procent sedan årsskiftet. Länsförsäkringars bankkunder är, med ett SKI-värde på 71, bland de mest nöjda i Sverige. Det visar Svenskt Kvalitetsindex 2003 som årligen sammanställs vid Handelshögskolan i Stockholm. I takt med att fler väljer Länsförsäkringar som sin huvudbank och att kunderna också är nöjda, ökar volymerna. De senaste 12 månaderna har affärsvolymen ökat med 103 procent. Hypoteksutlåningen har ökat med 132 procent under

samma tidsperiod och uppgår till 14,4 (6,2) miljarder kronor. Huvuddelen av utlåningen, cirka 88 procent, avser villafinansiering och resterande delar avser utlåning till bostadsrätter och fritidshus.

Bankens vardagsekonombjudande utvecklas kontinuerligt och i början av 2004 kommer bankkunderna att kunna beställa elektroniskt BankID via internet-banken. BankID-tjänsten förbättrar servicen och tryggheten när kunden använder tjänster över internet och är en förenkling för kundens vardagsekonomi.

Koncernens rörelseresultat före kreditförluster uppgick till 68,3 (33,3) Mkr, vilket är en dubbling sedan samma period 2002. Rörelseresultatet efter kreditförluster uppgick till 34,6 (14,3) Mkr, varav försäkringsrörelsens resultat var 3,2 (18,9) Mkr. Detta motsvarar en räntabilitet på genomsnittligt eget kapital före skatt på 3,1 (1,9) procent. Intäkterna har ökat nästan dubbelt så mycket som kostnaderna jämfört med samma period förra året.

Utlåningen till allmänheten har ökat med 58 procent eller 10,2 miljarder kronor till 27,9 (17,7) miljarder kronor och inlåningen från allmänheten har ökat med 25 procent eller 3,5 miljarder kronor till 17,4 (13,9) miljarder kronor.

Kapitaltäckning och rating

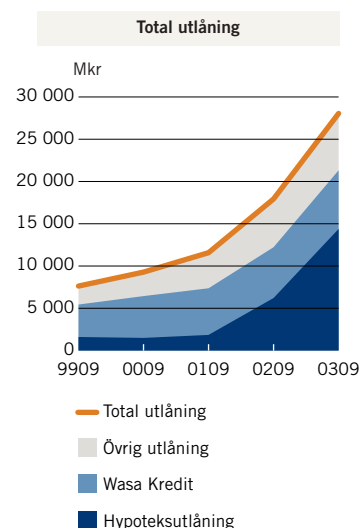
Kapitaltäckningsgraden uppgick 2003-09-30 till 8,55 (8,41) procent. Primärkapitalsre-

lationen uppgick till 8,06 (7,20) procent. Under året har banken erhållit 480 Mkr i ovillkorat aktieägartillskott.

Målnivån för kapitaltäckningsgraden ligger på 9,25 procent och den beräknas vara uppnådd under fjärde kvartalet 2003.

Länsförsäkringars bankverksamhet har erhållit ratingbetyget K 1/BBB+/Stable av institutet Standard & Poor's.

Mkr	03-01-01– 03-09-30	02-01-01– 02-09-30	Helår 2002
Periodens resultat	34,6	14,3	19,9
Balansomslutning	29 256	19 119	22 302
Räntemarginal, procent	2,4	2,9	2,8
Antal kunder	440 000	381 000	393 000

Fondverksamhet

- 30 av totalt 36 fonder gav positiv avkastning.
- 4 av 32 fonder överträffade sina jämförelseindex.

Till följd av stigande aktiemarknader och fallande räntor redovisar en majoritet av Länsförsäkringars fonder en positiv utveckling hittills i år. Bäst utvecklades Internetfonden som steg 37 procent. Internetrelaterade bolag har i år återhämtat sig kraftigt efter flera år med svag utveckling.

Den starka utvecklingen på Stockholmsbörsen i år har medfört en positiv utveckling för Sverigefonden och Mega Sverige. Fonderna avkastade cirka 18 procent, framför allt på grund av lyckade bolagsval inom teleoperatörer och finans. Bland de aktiefonder som gett bäst avkastning hittills i år finns även Småbolagsfonden som avkastat 24 procent. Lyckosamma bolagsval ligger bakom det starka resultatet.

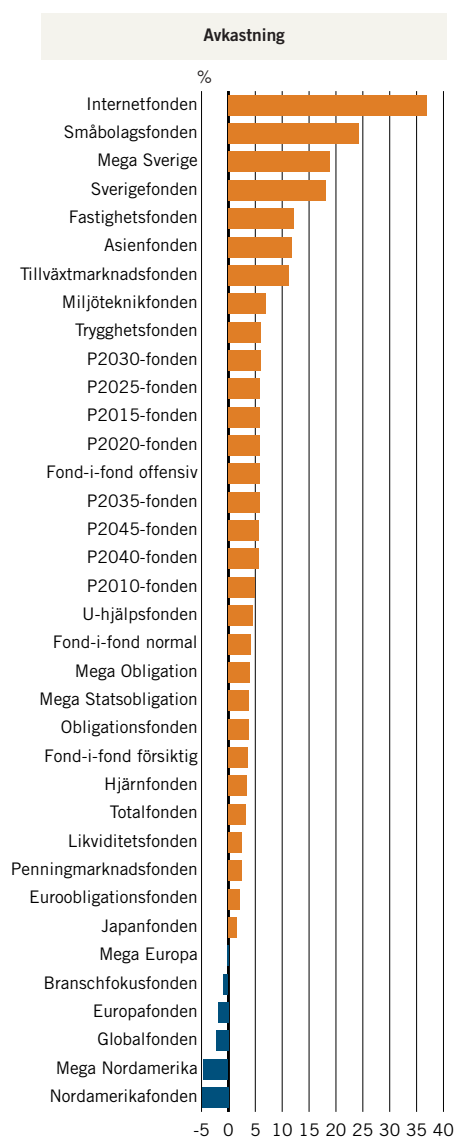
Samtliga räntefonder har utvecklats positivt hittills i år, vilket beror på fall i både korta och långa räntor. Obligationsfonden är den räntefond som stigit mest, 3,8 procent.

Fyra av Länsförsäkringars fonder utvecklades bättre än respektive jämförelseindex. Bäst utveckling jämfört med index hade Småbolagsfonden och Asienfonden. Att Småbolagsfonden utvecklades 2,75

procentenheter bättre än index beror på lyckade bolagsval. Störst negativ avvikelse från jämförelseindex hade Japanfonden, som gick 8,1 procentenheter sämre än index. Det svaga resultatet beror främst på valet av enskilda aktier som grundat sig på en tveksamhet om kvaliteten i så kallade teknikorienterade aktier. Länsförsäkringars korta räntefonder, Likviditetsfonden och Penningmarknadsfonden, har utvecklats i paritet med index. De långa räntefonderna har dock tappat något gentemot index, till följd av att Länsförsäkringars förvaltare trott på stigande långräntor, medan räntorna istället fortsatt sjunka.

Av det totala nettoflödet till fondmarknaden tar Länsförsäkringar per den 30 september en marknadsandel på 6,2 procent mätt som rullande tolv månaders siffror. Det är en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med samma period förra året. Totalt förvaltar Länsförsäkringar 31,7 miljarder kronor i 36 olika värdepappersfonder.

Mkr	03-01-01– 03-09-30	02-01-01– 02-09-30	Helår 2002
Förvaltat volym	31 679	24 679	26 565
Resultat fondförvaltning	11,9	27,4	25

Resultat- och balansräkningar

SAKFÖRSÄKRING¹⁾

Resultaträkning, Mkr	03-01-01– 03-09-30	Helår 2002
Premieintäkt, efter avgiven återförsäkring	10 337	11 859
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	770	1 093
Försäkringsersättningar, efter avgiven återförsäkring	–8 696	–10 707
Driftskostnader	–2 004	–2 700
Övriga tekniska intäkter/kostnader	16	24
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före delägarabbatter	424	–431
Återbäring och rabatter	–108	–181
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter delägarabbatter	316	–612
Total kapitalavkastning	–1 437	–2 470
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	–770	–1 093
Övriga icke-tekniska kostnader	–189	–352
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT	794	–4 527

Balansräkning, Mkr	03-09-30	02-12-31
TILLGÅNGAR		
Aktier och andelar	12 791	11 077
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16 530	16 488
Övriga placeringstillgångar	5 692	5 859
Summa Placeringstillgångar	35 013	33 424
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	1 971	1 878
Fordringar	3 498	3 531
Andra tillgångar	3 623	3 275
Bankkoncernens tillgångar	29 255	22 293
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	949	693
SUMMA TILLGÅNGAR	74 310	65 094

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	7 529	7 030
Obeskattade reserver	5 598	5 500
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven åf)	27 259	24 749
Andra avsättningar och skulder	6 614	7 446
Bankkoncernens skulder	26 182	19 203
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 128	1 166
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	74 310	65 094

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV, KONCERNEN

Resultaträkning, Mkr	03-01-01– 03-09-30	Helår 2002
Premieinkomst, brutto	5 897	8 257
Premieinkomst, netto	5 801	8 126
Kapitalavkastning, netto	4 576	–14 508
Försäkringsersättningar	–3 256	3 738
Förändring i försäkringstekniska avsättningar	–4 078	650
Driftskostnader	–1 078	–1 857
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	1 965	–11 326
Icke-tekniskt resultat	–115	–145
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	1 772	–11 471
Skatt	–580	–971
PERIODENS RESULTAT	1 270	–12 442

Balansräkning, Mkr	03-09-30	02-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella tillgångar	1 830	1 954
Placeringstillgångar	82 840	79 027
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	16 441	13 762
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	479	478
Fordringar	1 226	512
Andra tillgångar	3 796	4 766
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 031	3 186
SUMMA TILLGÅNGAR	109 644	103 685

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Aktiekapital	8	8
Fonder samt årets resultat	13 983	14 358
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	74 837	72 908
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	16 445	13 763
Avsättningar för andra risker och kostnader	–16	167
Depåer från återförsäkrare	539	476
Skulder	3 446	1 512
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	401	494
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	109 644	103 685

¹ Länsförsäkringars resultat inom sakförsäkring är summan av resultaten i de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB-koncernen, inklusive bank- och fondverksamheterna. Mellanhavanden mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB har eliminerats. Värde och värdeförändringen av länsförsäkringsbolagens innehav av aktier i Länsförsäkringar AB och förlagslån, har eliminerats. Länsförsäkringar är varken i juridisk eller praktisk mening en koncern, utan en samverkan mellan 24 självständiga länsförsäkringsbolag som tillsammans äger Länsförsäkringar AB.

BANKVERKSAMHET

Resultaträkning, Mkr	03-01-01– 03-09-30	02-01-01– 02-09-30	Helår 2002
Räntenetto	497,7	387,5	537,8
Provisionsnetto	19,1	23,2	27,6
Övriga intäkter	70,6	61,5	83,9
Summa intäkter	587,4	472,2	649,3
Personalkostnader	132,5	124,0	162,5
Övriga kostnader	389,8	333,8	478,5
Summa kostnader	522,3	457,8	641,0
Resultat före kreditförluster	65,1	14,4	8,3
Kreditförluster netto	33,6	18,9	13,2
Bankrörelsens resultat	31,5	–4,5	–4,9
Försäkringsrörelsens resultat	3,1	18,8	24,4
SUMMA RÖRELSERESULTAT	34,6	14,3	19,5
Skatt	0	0	0,4
RESULTAT	34,6	14,3	19,9

Balansräkning, Mkr	2003-09-30	2002-09-30	Helår 2002
TILLGÅNGAR			
Utlåning till allmänheten	27 899	17 746	19 861
Obligationer	649	499	499
Materiella och immateriella tillgångar	119	135	138
Tillgångar i försäkringsrörelsen	5	18	12
Övriga tillgångar	584	721	1 792
SUMMA TILLGÅNGAR	29 256	19 119	22 302

SKULDER OCH EGET KAPITAL

In- och upplåning från allmänheten	18 546	15 215	16 378
Emitterade värdepapper	6 756	1 705	3 706
Skulder i försäkringsrörelsen	6	10	5
Övriga skulder	2 048	889	827
Förlagslån	180	180	180
Eget kapital	1 720	1 120	1 206
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	29 256	19 119	22 302

Organisation

Länsförsäkringsgruppen består av 24 lokala och kund-ägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, med dotterbolag inom sak-, liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning och djurförsäkring. Organisationen bygger på en stark tilltro till den lokala närvaron och det är på länsförsäkringsbolagen kundkontakterna sker. Genom Länsförsäkringar AB uppnås skalfördelar och genom service och strategiskt utvecklingsarbete skapas möjligheter för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Länsförsäkringar erbjuder ett brett utbud av försäkringar, banktjänster och andra finansiella lösningar, för såväl företag som privatpersoner. Antalet kunder överstiger tre miljoner och sammantaget har Länsförsäkringsgruppen 5 700 medarbetare.

För ytterligare information, kontakta

Tommy Persson, vd Länsförsäkringar AB, 08-588 400 00

Christer Baldhagen, informationsdirektör Länsförsäkringar AB, 08-588 415 01, 070-579 70 66